

Umbrella Multicultural Health Co-op

ኮቪድ-19 ሓበሬታ ንመዘኻኸረ

04 መስከረም 2020

ሰበ-ስልጣን ህዝባዊ ጥዕና ዝተሓደሰ ሓበሬታ፣ ምምላስ ናብ ቤት-ትምህርቲ

ንመስከረም 2020 ትምህርቲ ኣብ ክፍሊ ክኸፈትዩ። ሚኒስትሪ ጥዕና ድሕሪ ናይ ዕረፍቲ መዓልቲ ሰራሕተኛታትን በብቑድብ ምምላስ ናብ ቤት-ትምህርቲ ወጢኑ ኣሎ። ገለ ብዛዕባ ዳግማይ ምኽፋት ቤት-ትምህርቲ ኣዘዩም ክንፈልጦም ዘለና ኣገደስቲ እዞም ይስዕቡ።

1. ንድሕነት ንኩሉ ሰብ ቤት ትምህርቲታት ሓድሽ ናይ ጥዕናን ድሕነት ስጉምታትን ክሰርሑሉ እዩም፡ ቤት ትምህርቲታት ድሕነትን ጽሬትን፡ ምምሕልላፍ ንምጉዳል ንጥቕሚ ንትምህርቲ ጉጅለ ዝውዕል ዝተወሰኸ እኩብ ገንዘብ ተቐቢሎም
2. ካብ መስከረም 8-11 በብቑድብ ዳግማይ ዝጅምር፡ ተማሃሮን ኣባላትን ብዛዕባ ሓድሽ ክንክን ጥዕናን ድሕነትን ኣብ ክፍልን ቤት-ትምህርቲን ዝመሃሩሉ ግዜ እዩ
3. ተማሃሮ ጥዕናኦም ንምክትታል ናይ ኮቪድ-19 ጥቡቕ ዝኾነ ስርዓት ክህሉ እዩ። ብተውሳኺ ወለዲ ውን ንደቆም ኣብ ገዛ ዕለታዊ ዕቱብ ዝኾነ ናይ ጥዕናኦም ክትትል ክገብሩሎም ሓልፍነቶም እዩ
4. ካብ ኣብ ክፍሊ ትምህርቲ ከም ካልእ ኣማራጺ ንምድላው ፡ ወለዲ ምስ ሓለፍቲ ዘባ ቤት-ትምህርቲ ብቑልጡፍ ክረኽቡዎም ኣለዎም። እዚ ድም ብኣንላይን፡ ዝርጉሕ ትምህርቲ፡ ኣብ ገዛ ትምህርቲ ወይ ኣብ ክፍሊ ክመሃሩ ዘይከኣሉ ኣብ ገዛኦም ዝመሃሩሉ (homebound education) የጠቓልል።
5. ተማሃሮ ናብ ቤት-ትምህርቲ ዝምለስሉ ዘለዉ እዋን፡ ገለ ሰባት ህዝባዊ መጋዓዚያ ንዝጥቀሙ፡ ንምዝኻኻር ዝኣክል ድማ መሸፈኒ ገጽ ኣብ ህዝባዊ መጋዓዚያ ክለብሱ ብግዲ እዩ።

ብዛዕባ ፍሉይ ዝኾነ ውጥናት ንምፍላጥ/ንምምሃር ናይ ኣማሓደርቲ ቤት-ትምህርቲ ወይ-ብሳይት ተመልከቱ። ዝኾነ ሕቶ ብዛዕባ መምርሒ ወይ ምስ ቤት-ትምህርቲ ምርኻብ ሓገዝ ምስ እትደልዩ፣ ተሓገገዝቲ ጉዳይ ጥዕና ምስ ሓኻይም ዘራኽቡ ኣባላት ኣምብራላ (Cross-Cutrural Health Broker) ተወከሱ።

ዝያዳ ዝርዝር ሓበሬታ

1. ዕቃብ ንኩሉ ድሕነት

- ዘባታት ቤት-ትምህርቲ ንሓድሽ ጥዕናን ድሕነት ስጉምታትን ንምስራሕ ዝተወሰኸ ገንዘብ ተቐቢሎም፡ እዚ ዝስዕብ የጠቓልል፦
 - መሸፈኒ ገጽ ምልባስ፡ ንተማሃሮን ንኣባላትን ናብ ቤት-ትምህርቲ ኣብ ዝምለስሉ ክክልተ ናይ ገጽ መሸፈኒ ተዋሂቡ። ኣብ ዑሙር ቦታታት መሸፈኒ ገጽ ኣብ ማእከላይን ላዕለዎይን ደረጃ ክልበስ ብግዲ እዩ። ተማሃሮ መባእታ መሸፈኒ ገጽ ምግባር ኣይድልዮምን እዩ።

- **ነፍሰ ምርሕሓቅ፦** አብ ሓይ ጉጅለ ክፍሊ ዝመሃሩ ተማሃሮ ክልተ ሜትሮ ክረሓሓቑ ኣይድልዮምን እዩ፡ ናይ ኣካል ምትንኻፍ ግና ክንክዩ ይግባእ። ካብ ጉጅለ ናይ ክፍሎም ወጻኢ ግና ተማሃሮ እቲ ዝተሓገገ ምርሕሓቅ ክገብሩ ይምረጽ። ርሕቀት ንምዕቃብ ኣካላዊ ምርሕሓቅ ክህሉ እዩ።
- **ጽሬት፦** ቦታታት ቤት ትምህርቲ፡ኣቶቡሳት፡ልዑል ምትንኻፍ ዘለዎ ቦታታትን ናይ ሓባር ዝጥቀሙሉ ንብረታትን ብተደጋጋምን ብስሩዕን ክጸርዩ።
- **ምንጻህ፦** ተማሃሮ ዕለታዊ ግቡእ ዝኾነ ንጽህና ክለማመዱ ክንገሮም እዩ፤ ንኣብነት ኣእዳው ምሕጻብ፡ ቅጥዒ ምሕጻብን ምህንጣስን ብሓባር ዘይምምጋብን ዘይምስታይን።
- **ትምህርቲ ብጉጅለ፦** ትምህርቲ ብጉጅለ ማለት ጉጁለታት ተማሃሮን ኣባላትን ክሳዕ ናይ ርብዒ ናይ'ዚ ዓመት ትምህርቲ ወይ ወቕቲ ብሓንሳእ ዝጸንሑሉ እዩን እዩ። ብቐንዲ ነፍሓድሕዶም ክራኹቡ እዮም። ትምህርቲ ብጉጅለ ምስ ብዙሓት ሰባት ካብ ምርኻብ እንዳተቐጠቡ ምስ መዘና ምርኻብን ደገፍን ተፍቅድ።

2. በብቕሩብ ዳግማይ ዝጅምርን ናይ ሓበሬታ ምእንፋት ሰሙንን

ድሕሪ መዓልቲ ሰራሕተኛታት ካብ መስከረም 8-11 ቤት-ትምህርትታት ንተማሃሮ ከክፍሎም ምልላይን ናይ እንካዕ ብደሓን መጻእኩምን ክግበሮሎም እዩ።

- መስከረም 8ን 9ን ንኣባላት፡ ግዜ ምድላው ንሓድሽ ወቕቲ ትምህርቲ ክኸውን እዩ።
- ተማሃሮ ንመስከረም 10 ናብ ትምህርቲ ክምለሱ እዮም ወይ ሓበሬታ ክወሃቦም እዩ። ተማሃሮ ንክፍሎም ዝርእይሉ፡ መደብ ክፍሎም ዝፈልጡሉ፡ ጉጅለ ተማሃሮ ዝላለዩሉ፡ ሓድሽ መዓልታዊ ዝገብሮም ዝለማመዱሉ፡ ኣብ ከባቢ ትምህርቶም ብጥንቃቄ ዝነቀሳቐስሉን ግዜ ክኸውን እዩ።

3. ኮቪድ-19 ስርዓታት

- **ምስ እንሓምም ኣብ ገዛ ንጽናሕ፦** ተማሃሮ፣ ኣባላት ወይ ካልኣት ዓቕሚ ኣዳም ዝበጽሑን ምልክታት ናይ ሰዓል፡ ጉንፋዕ፡ ኮቪድ-19 ወይ ካልእ ረኽሲ ሕማም ምስትንፋስን ምስ ዝራኣዮሎም ናብ **ትምህርቲ ብፍጹም ክኣትው የብሎምን።**
- ኣባላት ወይ ካልኣት በጽሖታት ኣብ ውሽጢ 14 መዓልታት ኮቪድ-19 ምልክታት፡ ካብ ካናዳ ወጻኢ እንተኔሮምን ወይ ድማ ምስ ኮቪድ-19 ዝሓመመ ርክብ እንተኔሮም **ርእሰ-ሽለጋ ክገብሩ** ኣለዎም
- **መዓልታዊ ነፍሰ ፍተሻ፦** ወለድን ወሃብቲ ኣገልግሎት ጥዕናን ንደቆም መዓልታዊ ኩነታት ንጥዕናም ክምርምርዎም ሓላፍነቶም እዩ። እዚ ዝስዕብ ሕቶታት ምሕታት፦
 - ውለድካ ምልክታት ሰዓል፡ ጉንፋዕ፡ ኮቪድ-19 ወይ ካልእ ረኽሲ ሕማም ምስትንፋስ ጸገም ኣለዎ ድዩ?
 - ውለድካ ኣብ ዝሓለፈ 14 መዓልታት ካብ ካናዳ ወጻኢ ጌሹ ኔሩ ድዩ?
 - ውለድካ ምስ ኮቪድ-19 ዝሓመመ ሰብ ጥቡቕ ርክብ ኔሮዎ ድዩ?
 - ካብዘን ሕቶታት እወ እንተመለሱ ንውሉድካ ኣብ ገዛ ኣጽንሓዮ፣ ይውሸብ፡ ናብ ናይ ጥዕና ኪኢላታት ንኣድላይ ሓገዝ ሕተት።

- **ኮቪድ-19 መርመራ**፦ ኣብ'ዚ ግዜ'ዚ ሰባት ምልክታት ዘለዎም ወይ ብኪኢላታት ጥዕና ዝተፈልጡ ጥራሕ ክምርመሩ ኣለዎም
- ሓደ ኣብ ገዘኡም ምልክታት ናይ ሕማም ምስ ዝተራኣዮ ፡ ተማሃራይ እንተዘይሓሚሙ ግና **ትምህርቱ ክከታተል ይኽእል እዩ**
- ተማሃሮ ወይ ኣባላት ኣብ ትምህርቲ **ምልክታት እንተኣማዕቢሎም ክውሸቡ** እዮም። ብቕልጡፍ ናብ ገዘኡም ክስደዱን ብናይ ብክፍሊ ጥዕና ውን መርመራ ክግበረሎም እዩ። ክሰዕ ውጽኢቶም ኣሉታዊ ምልክት ዘርእዩን ምልክታት ክሰዕ ዝማሓዮሽን ናብ ቤት-ትምህርቲ ክምለሱ ኣይክእሉን።
- ሰድራ ውላዶም ምስ ኮቪድ-19 ዝሓመመ ሰብ ርክብ እንተኣኔርዎ **ብሰበ ስልጣናት ናይ ህዝባዊ ጥዕና ክሕበሩ እዮም**። ድሕሪ'ዚ ህጻን ክውሸብ ክድልይ እዩ።

4. ካልእ ናይ ምምሃር ምርጫ

- ዋላ'ካ ንኣብ ክፍሊ ትምህርቲ ዝትክእ መምርሒ እንተዘየለ፡ ወለዲ ናይ ደቆም ካልእ ናይ ትምህርቲ ምርጫ ኣለዎም። እዚ ድማ ዝርጉሕ ትምህርቲ፣ ኣብ ገዘ ትምህርትን ወይ ኣብ ክፍሊ ክማሃሩ ዘይከኣሉ ኣብ ገዘኡም ዝመሃሩ (homebound education) ዮጣቓልል። ወለዲ ነዚ ምርጫታት ንምድላው ክጥይቑን ምስ ቤት-ትምህርቲ ክራኸቡን ኣለዎም።
- ወለዲ ተማሃሮ ደቆም ሕማም ናይ ምጽዋር ክእለቶም ድኹም ዝኾነን ሕዳር ሕማም ዘለዎምን ምስ ናይ ግሎም ጥዕና ወሃብቲ ሓደግነት ውላዶም ናብ ቤት-ትምህርቲ ምኽድ ክዘራረቡ ይግባእ። ተማሃሮይ ኣብ ትምህርቲ ክመጽእ እንተዘይከኣሉ፣ ዘባታት ናይ ትምህርቲ ምስ ወለዲ ብዛዕባ ናይ ውላዶም ካልእ ክመሃረሉ ዝኽእል ምርጫ ብሓንሳእ ኮይኖም ክሰርሑሉ እዮም።
- ጎደሎ ኣካል ወይ ስንክልና ዘለዎም ተማሃሮን ዝተፈላለዩ ክእለት ዘለዎምን ከምቲ ቅድሚ ሕማም ለበዳ ዝነበረ ሓገዝ ተመሳሳሊ ሓገዝን ኣገልግሎትን ክወሃቦም እዩ።

5. መሸፈኒ ገጽ ኣብ ህዝባዊ መጋዓዝያ

ተማሃሮ ናብ ትምህርቲ ዝምለስሉ ዘለዎ እዋን፡ ገለኡም ብህዝባዊ መጋዓዝያ ክመላለሱ ይኽእሉ እዮም። ብዘይካ ነቶም ናይ ጥዕና ጸገም ዘለዎምን መሸፈኒ ገጽ ክለብሱ ዘይክእሉን ኣብ ህዝባዊ መጋዓዝያ መሸፈኒ ገጽ ወይ መሸፈኒ ገጽን ኣፍን ክልበስ ብግዲ እዩ።

ከተማና ኣብ ዳግማይ ምኽፋት ትምህርቲ ፣ ተማሃሮ፡ ወለዲ፡ ቤት-ትምህርቲ ኣባላትን ክሰዕ ኩሉ ሰብ ነዚ ሓድሽ ናብራ ዝለማመዱ ናይ ምስግጋር እዋን ክሙከሩ'ዮም ። ንድሕነት ደቅናን ሕብረተሰብናን ጥዕናኡም ንምክልኻል ክንሃድእን መምርሒ ክንክተልን ኣዝዩ ኣገዳሲ እዩ።

ውጥን ናብ ቤት-ትምህርቲ ምምላስ ኣብ'ዚ ጠውቕ፣ ፡ <https://www2.gov.bc.ca/gov/content/education-training/k-12/covid-19-return-to-school>

ብዛዕባ ውጥን ዝምለከት ሕቶታት ምስ ዝህልወኩምን ወይ ምስ ቤት-ትምህርቲኹም ንምዝርራብ ሓገዝ ምስ እትደልዩ ንኣብ ኣምብሬላ ዝሰርሓ ተሓገዝቲ ጉዳይ ጥዕና ምስ ሓኽይም ዘራኽቡ ንኣባላት ኣምብሬላ (Cross-Cutrural Health Broker) ተወከሱ።